

Polická, Alena

Rejstřík terminologicko-věcný

In: Polická, Alena. *Dynamika šíření lexikálních inovací : identitární neologie a sociolektologie ve francouzském jazykovém kontextu*. Vydání první Brno: Masarykova univerzita, 2022, pp. 281-289

ISBN 978-80-280-0031-8; ISBN 978-80-280-0032-5 (online ; pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/144960>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

REJSTŘÍK TERMINOLOGICKO-VĚCNÝ

A

adaptace 34, 82, 83, 171
adoptace 34, 37–39
adopce 32, 33, 37–39, 59, 99, 225
aetalekt 18
aktualizace 81, 104, 105, 110, 111, 124
akulturace 35
analýza
– diskurzu (*analyse de discours*) 107
– SWOT 207, 209, 212
anglomanie 81–83
argotismus 36, 93, 117, 119, 134, 135, 138,
142–144, 146, 148–154, 156, 157,
231
argotizace 113, 121, 122
argot (*argot*) 34, 36, 46, 49–54, 59, 69, 70,
84, 86–99, 101, 103, 104, 107, 108,
112–114, 119, 122, 123, 127, 129,
132, 133, 140, 142, 143, 147, 148,
150–152, 157, 214, 231
argotologie (sociolektologie) 35, 52–55, 91,
94, 97, 101, 102, 112, 129, 139, 142,
143, 157, 185, 231
ASR 22
automatizace 110

authority (*authorities*) 21, 34, 64, 77, 87, 91,
194, 204, 205

B

blending (*mot-valise*) 82
blesquien 91
Bohémiens 92, 93

C

centrum (centrum-periferie) 12, 18, 25,
27, 34, 36, 50, 82, 95, 109, 147, 215,
216, 218, 220, 225–227
clash 192
Coquillards 86–92, 94

Č

čas 27, 28, 30–32, 37, 38, 72, 107, 130,
136, 137, 139, 147, 148, 163, 181,
200–202, 205, 206, 212, 216, 225,
227, 231
– filozofický/funkční 27–29
– fyzikální 27–29
– zprostorovělý 27–29

Rejstřík terminologicko-věcný

D

datece (*datations*) 46, 61, 83, 113, 148–151, 154, 155, 157, 168, 189, 207
depopularizace 129, 131–133
devulgarizace 127, 131
dezapropriace 204
dezargotizace 113, 122, 127, 131, 133, 134, 186, 216
dialekt 53, 93, 94, 143, 176
dialektologie 54
– sociální 54
difundace 15, 39, 53, 58, 63, 93, 95, 99, 113, 136, 180, 181, 200, 203, 228
difuze (*diffusion*) 32, 36–39, 41, 49, 70, 99, 137, 162, 164, 165, 178, 181, 190, 196, 197, 204, 205, 212, 215, 220, 226–228, 231
difuzionismus 16, 31, 33, 34, 36, 39
diskriminant 62
diskurz 25, 33, 43, 64, 67, 75, 91, 99, 108, 109, 130, 160, 184, 193, 194
– akademický/vědecký 40, 41, 48
– dominantní 126, 142, 193
– dvojí (těž projev pro i proti, *double discours*) 48
– metalingvistický 25, 42, 183
dispozice
– psychologické 57
diss *viz* clash
dotazník 19, 27, 102, 103, 114, 134, 161, 162, 164–174, 177, 179–183, 195–198, 200, 202–204, 207–209, 213, 215–218, 220–221, 225, 226, 228
drift 36
– interpretační 18, 182
dvorec 28
– časový (*Zeithof*) 28
– synchronní 28, 29
Dvůr zázraků (*Cour des Miracles*) 87, 89
dynamika 18, 20–23, 27, 36, 55, 60, 67, 72, 102–104, 106, 114, 120, 131, 136,

139, 159, 160, 162, 167, 177, 183, 205, 206, 207, 212, 217
– sémantická 75, 82, 182
– synchronní 17, 30, 31, 39, 102, 135, 164, 183, 207
dysfemismus 111, 123, 126

E

efemerum 9, 18, 62, 73, 80, 232
ekologie 17, 27, 212
emodži 21
emotikon 21
etnotyp 124, 216
etymologie 45, 46, 52, 54, 78, 82, 89, 90, 99, 112, 147, 162, 166, 167, 177, 178, 197–199, 206, 207, 213, 214–216
– lidová 52, 57, 87, 113, 182
expektace 109
expresivita 56, 59, 63, 82, 99, 100, 102, 103, 108–115, 119, 124, 127, 135, 147, 162, 165, 168, 171–173, 175, 180, 182–184, 188, 190, 196, 206, 207, 214, 222, 225
– inherentní 111, 112, 114, 123
– záporná 111, 115, 123, 125, 129

F

familier 85, 104, 107, 108, 111, 113, 126, 127, 129, 133, 135, 140
fatém (*phatème*) 168–172, 182
fikce 25, 26, 91, 93, 95
fosilie
– lexikografická 108, 132, 134
francouzština
– nekonvenční 106, 112, 113, 139
– lidová (*populaire*) 50, 53, 92, 95, 107, 119, 129–132, 140
– referenční 106
– substandardní 15, 18, 101, 106, 164
franglais 82
fraška 92

G

glosátor (*chroniqueur*) 65,66
 glosář 62, 86, 87, 89–92, 94–96, 112, 150,
 151, 159, 213
 glosolálie 193, 194

H

hantýrka (*argot*) 25, 88, 89, 97, 98
 hantýrka (*jargon*) 35, 97, 98
 hapax (legomenon) 15, 62, 63, 136, 137,
 149, 167, 196, 204, 228, 231
 heterofilie – homofilie 36
 hip hop 158, 161, 174
 hostování (*featuring*) 158, 169, 173, 187,
 190, 192, 198
 hypotéza 30, 55, 56, 99, 112, 134, 137, 148,
 160, 162, 165, 168, 179, 182, 190,
 196–199, 211, 214–216, 220, 223,
 225, 231
 – difuzního potenciálu 204, 207, 217,
 218
 – dobového zakotvení 18
 – inferiorizační 14
 – neologismu autorit 159

I

idiolekt 24–26, 58, 102, 136
imaginaire
 – *argotique* (mentální obraz sociolektů)
 25, 101
 – *linguistique* (jazyková představitost,
 názorovost, mentální konceptualizace)
 25
 imitace 33–36, 49
 – horizontální 34
 – módní 34
 inovace (*innovation*) 12–16, 18, 31–34,
 36–39, 42, 43, 46, 63, 104, 160, 190,
 220, 226
 – idiolektální 195
 – lexikální (*innovation lexicale*) 27, 32,

41, 43, 50, 57, 58, 62, 66, 69, 74, 99,
 102, 136, 139, 146, 157, 159, 164, 179,
 183, 194, 195, 197, 200, 225, 228, 231
 – rezolektální 195
 inovátoři (*innovators*) 34, 37, 99, 180, 196,
 200
 intenzifikátor 118, 127, 141
 interslang (*argot commun*) 101
 interslangismus 142, 144
 invence 33, 34, 38, 45, 68
 ironie 56–58, 62, 69, 71, 92, 97, 111, 140,
 167

J

jev
 – sociální (*fait social*) 50, 51, 158, 200
jobelin 90, 91

K

kandidát 146, 156
 – neologický 105, 118, 136, 137, 148,
 157, 165, 166, 196, 200, 205, 206, 213,
 214
 Komentátoři (*Remarqueurs*) 65–67, 69
 komise
 – terminologická 15, 83
 komunikace
 – mluvená 22
 – počítačem zprostředkovaná (*CMO*) 21
 konivence (*connivence*) 100, 167
 kontextualizace 127, 159, 168, 171, 180,
 182, 194, 214, 229
 konvergence 86, 103, 117, 161, 188
 – digitální (*convergence numérique*) 21
 koprofalikum 125–128, 132, 142
 korpus
 – dynamický/monitorovací 19
 – metalexikografický 118, 127–130,
 132–135, 138
 – mluvený 22, 23, 103
 – paralelní 13

Rejstřík terminologicko-věcný

– textový 60, 65, 152–153, 156, 160,
164, 183, 185, 187, 205, 228

království Argotu 86, 88

kritéria 4B 137, 156, 230

kruh

– hermeneutický 20

křivka S (*S-curve*) 38

L

lekt(y) 18, 24–27, 53, 93, 100, 102, 136, 179

– generační 18

largonji 95

lexikalizace 70, 111, 136, 204

lexikum

– argotické 96

– drogové 177

– expresivní 159

– generačně příznakové, mládeže 18,
155

– identitárně konotované 102

– neologické 77, 157, 159, 196

– příznakové 106, 111, 114, 122, 125,
130, 132, 133, 135, 156

– rapu 164

– substandardní, nespisovné 102–104,
108, 112, 114, 115, 117, 120–122, 129,
132, 135, 136, 139–141, 152, 155, 157

lexikometrie 60, 77, 152, 153, 161, 175

lingvistika efemer 236

literatura 43, 45, 62, 63, 67, 75, 81, 107,
159, 193

– kolportážní (*littérature de colportage*) 91

– modrá (*littérature bleue*) 91

loucherbème 95

M

metafora 44, 48, 52, 104, 111, 184

– haugenovská 17

– neviditelné ruky 31

– organická (biologická) 41, 58, 82,
213

metalexikografie 46, 63, 102, 104, 106, 120,
122, 132, 136, 156, 157

metasocioloxikografie 136, 152, 156

metoda

– časosběrná 19–21, 23, 102, 163, 181,
200, 202, 205, 207, 211, 214, 225, 227,
228

millésime 104, 105, 138

míra přijetí inovace 39, 99, 102, 168, 169,
182, 198

mixtape 173

mluva

– spodiny (*bas langage*) 52, 68, 142

mluvenost

– psaná (*parlécrit*) 21

morfologie viz slovtvorba

N

nadávka 123, 124, 127, 140, 211

násilí

– verbální (*violence verbale*) 126, 142, 187

následovníci (*followers*) 34, 37, 52, 57

nejistota

– jazyková (*linguistic insecurity*) 25, 26,
109

neografie 39, 63, 64, 68, 69, 75, 77–79, 81,
84, 85, 102, 160

neolog 46, 47, 62, 68, 69–73, 78–80

neologicita 47, 72, 94, 102, 137, 165, 168,
182, 195

neologie 40, 41, 43–45, 47, 49, 54, 61, 65,
68, 70–74, 78–80, 83, 86, 96, 97,
102, 136, 137, 182, 195

– identitární 37, 159, 160, 208, 211–213,
231

– kvalitní 48, 71, 80

neologismus 13, 15, 19, 25, 33, 34, 38–45,
47–49, 53, 56, 58, 61–63, 65, 68–75,
79, 80, 82–84, 86, 107, 118, 137,
162–164, 167, 178, 181, 194, 198,
200, 202, 205, 223, 228

- autorský 62, 63, 73, 98, 100
 - difundovaný 53, 58, 63, 93, 99, 105, 113, 216
 - identitární 15, 148, 155, 157, 159, 168, 174, 182, 183, 196, 203, 204, 207, 208, 213, 214, 218, 225, 231
 - idiolektální 79, 100, 179, 195, 204
 - nekvalitní 80, 85
 - potenciální 19, 79
 - neologizace 62, 66, 67, 69, 70, 195
 - neosémantismus 19, 39, 40, 44, 75, 76, 99, 105, 154, 173, 182, 195
 - neprůhlednost *viz* opacita
 - neukotvenost 99, 167, 206, 214, 216
 - grafická 153, 182, 216
 - niveau de langue* 106, 130, 132
 - norma 25, 26, 31, 32, 51, 62, 65, 66, 106, 142, 195, 206, 207, 213, 222, 223
 - identitární 25
- O**
- observatoř
 - neologická 19, 72
 - odmítající 38, 67
 - okazionalismus 15, 39, 63, 66, 79, 159
 - old school* 162
 - ontotyp 124, 216
 - opacita 99, 162, 167, 173, 177, 182, 197, 204, 213, 215, 216
 - opozdílci (*laggards*) 37, 38
 - osvojitelé
 - časní (*early adopters*) 37, 99
- P**
- paleologismus 77, 157
 - paradox 15, 110
 - neologický 137, 138
 - pozorovatele 211, 212, 228
 - saussurovský 14
 - pejorativum 70, 107, 111, 117, 123–125, 127–129, 135, 140, 198
 - periferie 12, 15, 18, 34, 36, 90, 95, 104, 114, 121, 135, 136, 147, 215, 216, 220, 225–228
 - pocit
 - neologický (*sentiment néologique*) 74, 78, 81–83, 102, 106, 165, 168, 169, 195, 205, 206, 228
 - pojetí jazyka
 - marxistické 54
 - pornolalikum 125–127, 132, 142
 - postoje *viz* *représentations*
 - potenciál
 - difuzní 16, 62, 155, 204, 214, 215
 - identitární 165, 199, 206, 207, 213
 - informační 36
 - neologický 206, 207
 - potvrzení (*confirmation*) 38
 - pragmatika 63, 109–112, 114, 115, 122, 124, 127, 129, 189, 198
 - pratiques* 25–27, 184, 196, 212
 - preciozita (*préciosité*) 66, 67, 69, 70
 - princip
 - bottom-up 34, 36
 - top-down 34
 - proces
 - inovační 13, 15, 18, 38, 43, 99
 - inovačně-rozhodovací (*innovation-decision process*) 38
 - projev *viz* diskurz
 - prožívání jazyka 82, 83, 142, 196, 205, 212
 - předminulost 29
 - předpřítomnost 29
 - přesvědčování (*persuasion*) 38
 - přítomnost
 - tekutá 29
 - zdánlivá (*specious present*) 27
 - přivlastňování
 - teritoriální (*appropriation territoriale*) 184
 - příznak
 - s/d (stylisticko-diastratický, *marque*

Rejstřík terminologicko-věcný

- s/d* 107–109, 114, 117, 118, 122, 134, 135, 137, 139–143
 - kladný pragmatický 111
 - neutrální pragmatický 106, 111, 113, 115, 133
 - sociálního původu 32, 107, 108, 126
 - stylový (situačně-kontextový) 32, 107, 109
 - záporný pragmatický 111
- purismus 42, 43, 47–49, 63, 65, 72, 80, 82, 118
 - selektivní 127

R

- rámec
 - metodologicko-terminologický 14, 18, 54
 - psychologicko-sociologický 40
- rap 22, 102, 118, 121, 138, 147, 150–158, 161–169, 171–180, 182–201, 203–205, 227, 230, 231
 - *gangsta / hardcore* 155, 156, 169, 173, 186, 187, 193
 - rurální 185
 - sebecochvalný (*egotrip*) 155, 186, 192
 - uvědomělý (*conscient / revendicatif*) 185, 186
- rap business* 184, 192
- rap game* 192
- reedice 65, 67, 69, 77, 78, 80, 82, 90–96, 99, 112, 113, 135, 152, 176
- regístr
 - jazykový (*registre de langue*) 15, 106, 129, 132, 222
- reinterpretace
 - kreativní 34
- représentations* 25–27, 103, 160, 177, 186, 196, 212
- reprezentování (*représent*) 18, 184, 186–190
- resémantizace 105, 132, 168, 172, 182
- revoluce

- jazyková 35, 72
- neologická 70, 80
- Velká francouzská 67, 72, 74–80, 83–85
- rezolekt (*résoléc*) 102, 165, 179, 182, 200, 204, 206
- román
 - pikareskní (*roman picaresque*) 91
- Romové 88, 92, 93
- romismus 157, 172–174, 176
- romština 93, 173, 175–177
- rozhodnutí (*decision*) 38

S

- segregace
 - spaciální (*ségrégation spatiale*) 186
- sémantika (*sémantique*) 40–42, 50, 55, 57, 70, 75, 83, 93, 99, 105, 108, 111, 155, 157, 159, 161, 166, 168, 172, 173, 175, 177, 180, 182, 199, 205, 206, 213–216, 218, 225
- sémantizace 168
- semióza
 - neomezená 99
- sítě
 - sociální 16, 21, 34, 36, 100, 208, 209, 211, 212, 216, 225
- skatologie 94, 114, 118, 125, 155
- slang (*argot*) 49, 50, 53, 69, 86, 101, 107, 113, 114, 123, 127, 147, 150, 152, 156, 157, 161, 167, 172, 176, 177, 179, 185–189, 196, 208, 210, 231
 - obecný (*argot commun*) 89, 101, 103, 112, 114, 133, 139, 143, 147, 163, 169
 - obecný ~ mládeže (*argot commun des jeunes*) 102, 139, 161, 163, 169, 171, 177, 182, 195, 204, 205, 208, 211, 222, 223
 - obecný předměstský ~ mládeže (*argot commun des jeunes des cités*) 93, 143, 144, 148, 151, 162, 163, 169, 171, 176–178,

- 182, 197, 200, 204, 214, 215, 225, 230, 231
- profesní 95, 101
 - školní/žákovský (*argot scolaire*) 101, 143–146, 151, 211
 - vojenský (*argot militaire*) 49, 52, 53, 143, 144, 146
- slangismus 138, 142, 143, 156, 199, 205, 213, 222
- slovník
- referenční 98, 99, 112, 114, 115, 117, 118, 136–138, 142, 206, 229–231
 - socio-politický 76
- slovo
- identitární 156, 162–165, 182, 184, 190, 191, 195, 199, 204, 211, 213, 224, 229
 - idiolektální 100
 - kryptické 84, 86, 94, 96, 142, 186, 213, 214, 216
 - rezolektální 100, 136, 178
 - svědecké (*mot-témoin*) 60, 61
- slovotvorba 14, 15, 44, 62, 65, 69, 70, 72, 73, 79, 82, 123, 167, 175, 179
- sociolekt (*sociolecte*) 16, 19, 24–27, 35, 48, 50, 52–54, 63, 84, 86, 88–91, 93, 95, 96, 101, 102, 109, 114, 115, 119, 121, 133, 136, 138, 139, 148, 155, 156, 159, 231
- sociolexikologie 35, 50, 52–55, 93, 101, 102, 112, 129, 139, 142, 157, 185, 231
- sociolektismus 16, 63, 70, 86, 96, 100, 102, 103, 105, 123, 137, 142, 143, 168, 229
- sociolektografie 50, 53, 63, 64, 84, 86, 88, 91, 93, 97, 102, 106, 112, 114, 120, 206
- sociolingvistika 14–18, 20, 21, 24–27, 31, 34, 36, 50–52, 54, 55, 57, 63, 76, 106, 109, 129, 130, 132, 135, 157–161, 164, 184, 185, 193, 205, 206, 212, 213, 222, 225, 231
- inovací (*sociolinguistique des innovations*) 16, 102
 - intervenční/prioritní 27
 - urbánní (*sociolinguistique urbaine*) 55, 159, 160, 184
- sociologie 15, 16, 31, 33, 34, 36, 37, 40, 50, 51, 54, 60, 130, 157–159, 165–167, 185, 187, 192–194, 203, 209, 211, 215
- jazykovědná (*sociologie linguistique*) 51
 - mluvy (*sociologie du langage*) 52
- sociosémantika 57, 58
- socioterminologie 15
- socioterminometrie 36
- sociotyp 124, 205, 216
- solidarita (solidární vztah) 184, 188, 192
- spisovnost 51, 106, 111, 112, 121, 122, 130, 136, 142, 189, 211
- spor Starých a Moderních (*querelle des Anciens et des Modernes*) 67, 69, 79
- stádnost (*grégarité*) 35, 222
- stav
- blízké -y jazyka 18, 29, 30
- stigma / stigmatizace 129, 130, 159, 183, 186, 194, 203, 204
- stírání
- expresivity 123, 124, 162, 180, 196, 206
 - neologicity 72
- styl 85, 87, 106, 107, 109, 111, 113, 115, 126, 132, 135
- stylistika 102, 106, 107, 109–111, 114, 125, 159, 185
- stylizace 54, 74, 99, 136, 158, 159
- subjektivita 22, 25, 29, 30, 48, 62, 64, 72, 74, 80, 102, 107, 108, 114, 137, 156, 165, 195, 205, 206

Rejstřík terminologicko-věcný

T

tabu / tabuizace 76, 77, 124–128, 135,
142

téma

– slangotvorné (*thématique argotogène*)
103

tendence

– inovační 13, 15, 18, 206
– vývojové 30, 112, 114, 207, 225

teorie

– akomodační 31
– evoluční 31
– nápodoby 33–36
– šíření inovací 34, 36, 194, 211
– třesků 100, 213
– vln 34, 36

teritorium

– sociosymbolické 183, 185–188, 193

terminologie 14–16, 39, 42–44, 56, 65, 77,
82–84, 95, 99, 101–103, 107, 108,
111, 114, 121, 180, 205, 231

textometrie *viz* lexikometrie

tmelení skupiny 161, 172

totemizace 63, 100, 159, 182, 213

trh

– jazykový (*marché linguistique*) 12, 51

trvání (*durée*) 28

třesk

– mediální (*boom médiatique*) 99, 100,
137, 145, 155, 157, 162, 200, 205, 213,
216, 227, 231
– neologický (*boom néologique*) 99, 100,
162, 163, 205, 213, 214, 222, 227, 231

třída

– sociální 26, 34, 51, 54, 126, 129

U

umění (*art*) 47, 71

– ulice (*art de rue*) 192

úzus 14, 36, 45, 47, 51, 58, 63, 64, 65, 67,
70, 72, 77, 80, 85, 86, 99, 105, 112,

114, 129, 137, 148, 159, 167, 183,

190, 198, 203, 205, 213, 214

– dobrý (*bon usage*) 51, 65, 67

V

veledata (*big data*) 20, 27, 228

verlan / verlanizace 159, 162, 164, 182,
185, 186, 188, 204

většina

– časná (*early majority*) 37

– pozdní (*late majority*) 37

villonómánie 90

vindikace (*revendication*) 185, 189, 200

vůdce

– názorový (*opinion leader*) 37

vulgarismus 111, 118, 125, 127, 128, 135,
140, 155, 156

výpůjčka (*emprunt*) 19, 33, 36, 42, 52, 58,
59, 68, 80, 82–84, 93, 156, 159, 173,
176, 199

výzkum

– akční (*recherche-action*) 27

Z

záchyt dodatečný (*rattrapage*) 138, 139, 157,
230

zavádění do praxe (*implementation*) 14, 15,
38

změna

– jazyková (*changement linguistique*) 17,
18, 20, 28, 31, 32, 37, 39, 40, 47, 48,
50–52, 57, 60, 77, 117

– onomaziologicky projevovaná 19, 39,
43

– probíhající (*ongoing change*) 28

– sémaziologicky projevovaná 39, 43

značka

– kombinovaná 131, 133, 135, 141

– metalingvistická 106

– příznaková 47, 103, 107, 111, 115, 132,
140–143, 146

znalost (*knowledge, awarness*) 38
zneužívání jazyka (též nešvar, *abus de
langue*) 42, 43, 47, 71, 75-77, 85

Ž

žánr
– hudební 152, 157-159, 161-163, 165,
166, 174, 184, 186, 187, 203

– urbánní 185
žargon (*jargon*) 35, 50, 70, 86, 88, 90, 91,
94-99, 101, 196, 231
žert / žertovný 57, 58, 98, 111, 140

Cizojazyčné termíny jsou uvedeny v kurzivě.

